

DE 47. INTERNASJONALE FESTSPILL 1999

P R O G R A M

MANGFOLD

– Former for stillhet og tomhet

GRIEGHALLEN

Onsdag 19. mai kl. 19:30

torsdag 20. mai kl. 19:30

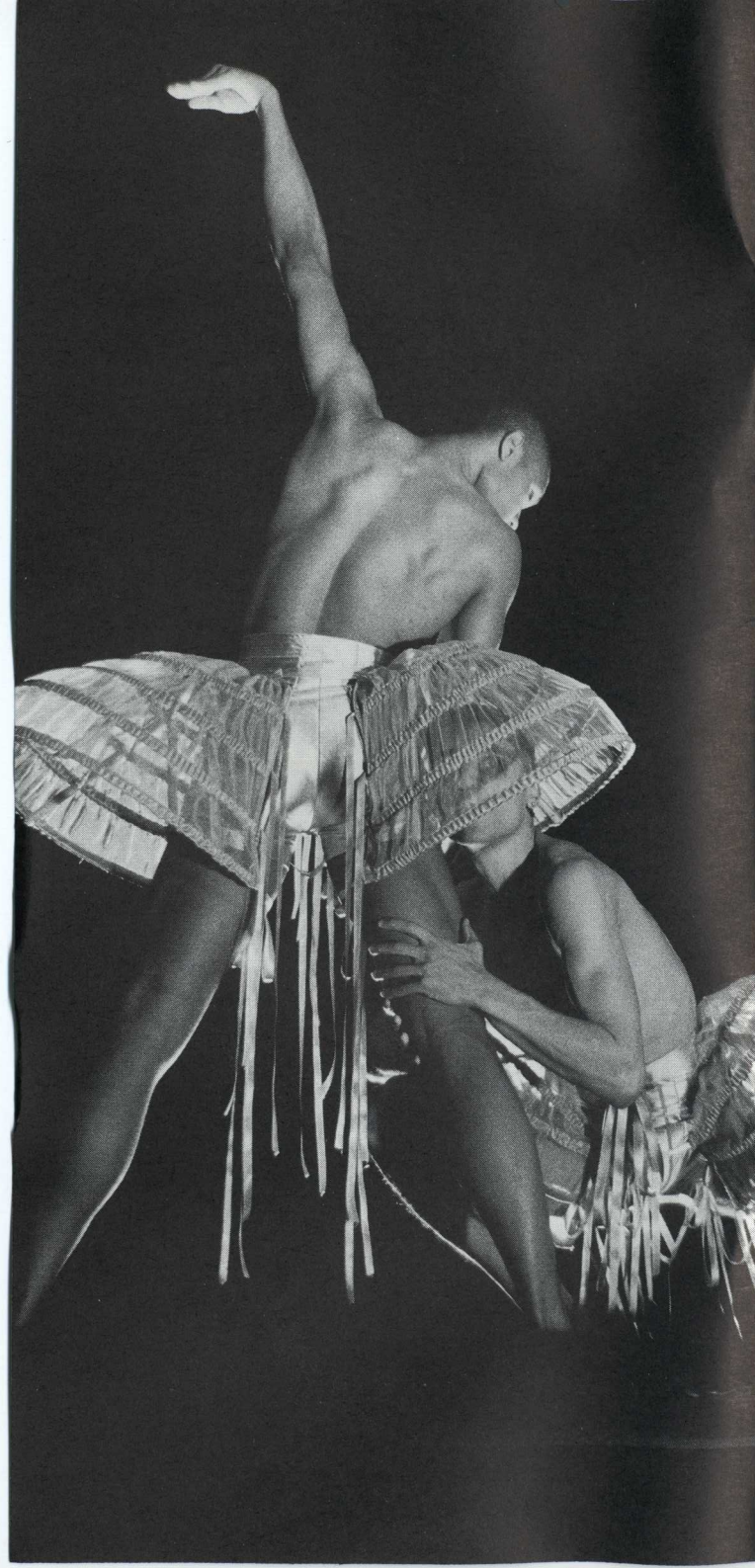
Sponsorer:

Med støtte fra / With the support of:

MINISTERIO DE EDUCACIÓN Y CULTURA
INAEM

FESTSPILLENE I BERGEN

MANGFOLD

— Former for stillhet og tomhet

Multiplicity
Forms of Silence and Emptiness

Compañía Nacional de Danza, Madrid

Kunstnerisk leder / *Artistic director* Nacho Duato
Koreografi / *Choreography* Nacho Duato
Scenografi / *Stage design* Jaffar Chalabi
(basert på en opprinnelig idé av /
based on an original idea by Nacho Duato)
Kostymer / *Costumes* Nacho Duato
(i samarbeid med / *in association with* Ismael Aznar)
Lys / *Lighting Design* Brad Fields
Musikk / *Music* Johann Sebastian Bach (collage)

Hoveddansere / *Principal dancers* Mar Baudesson, Emmanuelle
Broncin, Catherine Habasque, José Cruz, Thomas Klein, Patrick de
Bana, Kim McCarthy, Den ond Hart

Førstedansere / *First dancers* África Guzmán

Solister / *Soloists* Yoko Taira, Luis Martin Oya

Corps de ballet: Iratxe Ansa, Luisa Mariá Arias, Cristina Hortigüela,
Emilija Jovanovic, Ana María Lopez, Elia Lozano, Ruth Maroto, Yolanda
Martin, Muriel Romero, Lesley Telford, Karen Waldiej. Manuel Armas,
J. Antonio Beguiristáin, Antonio Calero, Nicolo Fonte, Nicolas Maire,
Sebastien Mari, Livio Panieri, Jesús Pastor, Ivano Rossetti.

Samproduksjon med / *In co-production with* Weimar 1999, Europeisk
kulturby / *European City of Culture*

Verdenspremiere i / *World premiere in* Weimar, Viehauktionshalle, 23.
april 1999

Mangfold / Multiplicity

Prolog – Aria fra Goldbergvariasjonene

Aria from the Goldberg Variations

Dansere / Dancers: Nacho Duato, Thomas Klein

1 Aeolus

Dansere / Dancers: Thomas Klein, Patrick de Bana, Demond Hart, Kim McCarthy, Sebastien Mari, Luis Martín Oya, José Cruz, Nicolo Fonte, Jesús Pastor, Lesley Telford, Karen Waldie, Catherine Habasque, Emmanuelle Broncin, Ruth Maroto, África Guzmán, Cristina Hortigüela, Emilija Jovanovic, Mar Baudesson, Yolanda Martín, Iratxe Ansa

2 Preludium

Dansere / Dancers: Thomas Klein, Iratxe Ansa

3 Per Motum Contrarium

Dansere / Dancers: Cristina Hortigüela, Luis Martín Oya

4 Polonaise

Dansere / Dancers: Patrick de Bana, Demond Hart, Thomas Klein

5 Violino in Unisono

Dansere / Dancers: Lesley Telford, Karen Waldie

6 Brandenburg

Dansere / Dancers: Kim McCarthy, Luis Martín Oya, Nicolo Fonte, Sebastien Mari, Jesús Pastor, África Guzmán, Cristina Hortigüela, Iratxe Ansa, Ruth Maroto, Yolanda Martín

7 Allegro – Adagio

Dansere / Dancers: Emmanuelle Broncin, Patrick de Bana, Mar Baudesson

8 Fire cembaloer / Four Harpsichords

Dansere / Dancers: Catherine Habasque, Yolanda Martín, Ruth Maroto, Emilija Jovanovic, Karen Waldie, Lesley Telford

9 Largo

Dansere / Dancers: Thomas Klein, Emmanuelle Broncin

10 Konsert for to fioliner

Concerto for Two Violins

Dansere / Dancers: Kim McCarthy, Luis Martín Oya, José Cruz, Nicolo Fonte, Sebastien Mari, Jesús Pastor

11 Menuett / Minuet

Dansere / Dancers: Thomas Klein, Mar Baudesson, África Guzmán, Cristina Hortigüela, Thomas Klein, Patrick de Bana, Demond Hart

12 “Weichet nur, betrübte schatten”

Dansere / Dancers: Thomas Klein, Emmanuelle Broncin

13 Sonate / Sonata

Dansere / Dancers: Demond Hart, Patrick de Bana, Luis Martín Oya, José Cruz, Nicolo Fonte, Sebastien Mari, Jesús Pastor, Kim McCarthy, Lesley Telford, Mar Baudesson, Karen Waldie, Cristina Hortigüela, Ruth Maroto, Catherine Habasque, Yolanda Martín, África Guzmán, Iratxe Ansa

Pause / Interval

Former for stillhet og tomhet Forms of Silence and Emptiness

1 Contrapunctus

Dansere / Dancers: África Guzmán, Demond Hart

2 Toccata

Dansere / Dancers: Patrick de Bana, José Cruz, Jesús Pastor, Luis Martín Oya, Nicolo Fonte, Kim McCarthy, Sebastien Mari

3 Lento

Dansere / Dancers: Catherine Habasque, Yolanda Martín, Emilia Jovanovic, Lesley Telford, Karen Waldie, Cristina Hortigüela, Ruth Maroto

4 Koral / Chorale

Dansere / Dancers: Iratxe Ansa

5 Symfoni / Symphony

Dansere / Dancers: Iratxe Ansa, Emmanuelle Broncin, Thomas Klein

6 “Seufzer, tränen, kummer, not”

Dansere / Dancers: Mar Baudesson, Patrick de Bana

7 Aria

Dansere / Dancers: Thomas Klein, hele kompaniet / the whole company

8 Sluttfuge / Final fugue

Dansere / Dancers: hele kompaniet / the entire company

M a n g f o l d - Former for stillhet og tomhet er resultatet av en samproduksjon mellom Weimar – europeisk kulturbry i 1999 og Compañía Nacional de Danza. Nacho Duato ble bedt om å lage en ballett som skulle ha en tilknytning til byen Weimar. For Duato var det bare ett svar: Bach. Nachos ballett er derfor inspirert av Bachs liv og musikk. Balletten er en koreografisk refleksjon i hovedsak over den vakre musikken til den mesterlige komponisten. Kontinuerlige kostyme- og sceneskifter visualiserer den musikalske collagen.

Fra et arkitektonisk synspunkt kan tematikken i Johann Sebastian Bachs barokkmusikk beskrives gjennom en folde-prosess. Innen arkitekturen er en fold en modell for teorier om metamorfose og beskyttelse (Bekleidung, Gottfried von Semper). Folder er manøvrerbare grenser som adskiller det indre fra det ytre, og skaper et indre i det ytre og et ytre i det indre. Oppfattet på en abstrakt måte, er det bare typen av bøyning – konkav eller konveks – som bestemmer innside og utside. I denne løse tilstanden er folden en modell for transformasjon.

Jaffar Chalabi, scenograf

Compañía Nacional de Danza

Utnevnelsen av den berømte danseren og koreografen Nacho Duato til kunstnerisk leder ved Compañía Nacional de Danza (CND) i juni 1990 var en nyskapende forandring i kompaniets historie. Det er Duatos hensikt å omdanne CND til en ballett med en egen personlighet som, uten å neglisjere de klassiske retningslinjer, skal utvikle en mer moderne stil. For å oppnå dette vil han inkludere nye koreografiske arbeidere i kompaniets repertoar. Nye arbeidere som er spesielt utviklet for kompaniet, men også andre arbeidere av anerkjent kvalitet verden over. Nacho Duato vil også bidra med sine egne kritikerroste og prisbelønte koreografier. Duato er opptatt av å finne en balanse mellom koreografi, ballet og en livsstil. Slik han ser det, vil den rike spanske kultur og folkløre være en uuttømmelig kilde for hans arbeidere.

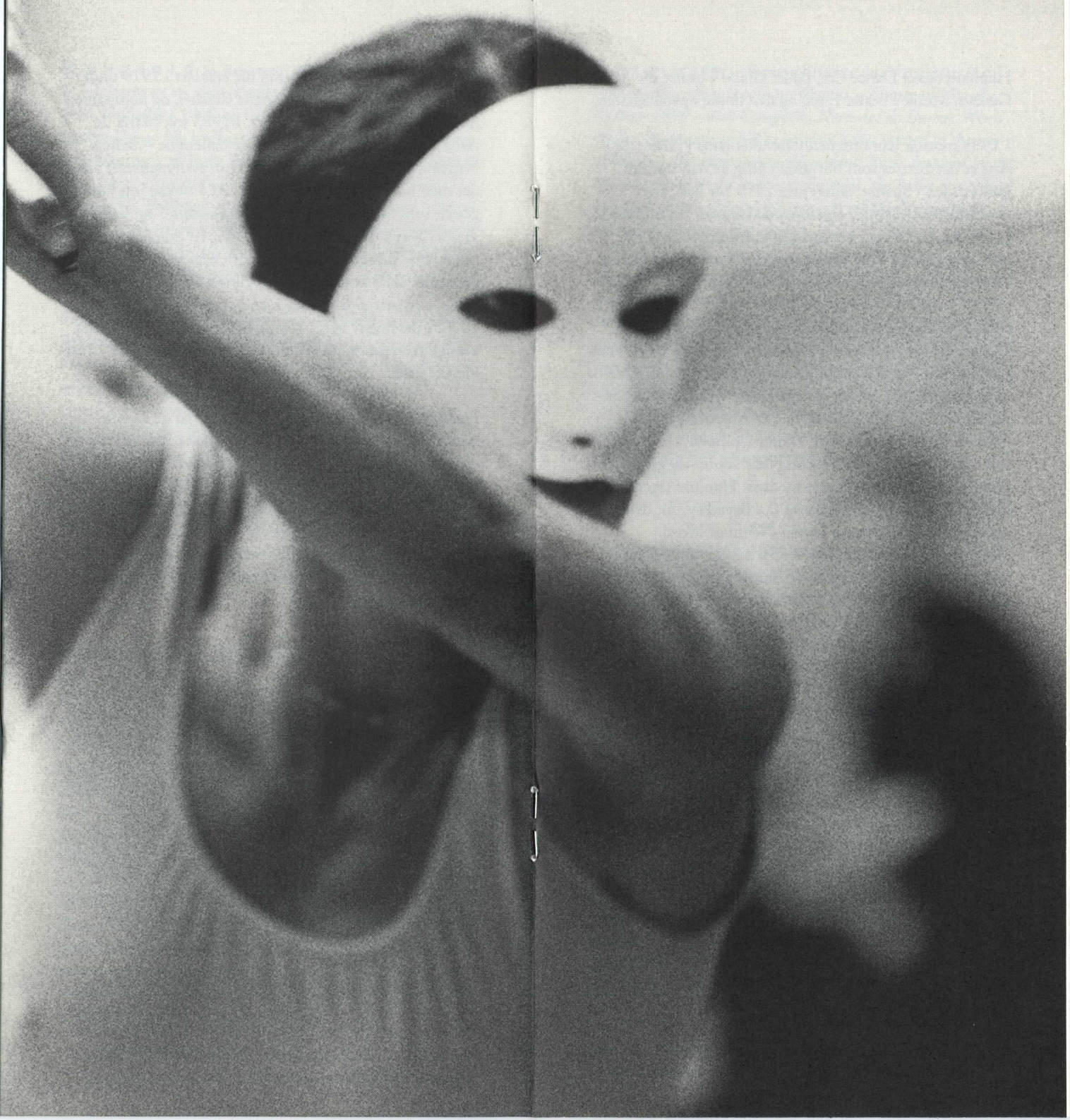
Compañía Nacional de Danza ble etablert i 1979 under navnet Ballet Nacional de España Clásico, og kompaniets første direktør var Victor Ullate. I 1983 tok María de Avila over ledelsen av de nasjonale ballettene – Ballets Nacionales – Español y Clásico. Hun systematiserte arbeidet med balletten og la særlig vekt på å trekke inn koreografer, som for eksempel George Balanchine og Anthony Tudor. María de Avila gav Ray Barra, en tidligere nordamerikansk danser og koreograf som oppholdt seg i Spania, ansvar for flere koreografier, og tilbød ham senere stillingen som assisterende direktør, en posisjon han hadde til 1990. I desember 1987 ble Maya Plisetskaya, den usedvanlige russiske danseren, utnevnt som kompaniets kunstneriske leder.

Fra og med 1990 har Compañía Nacional de Danza, under Nacho Duatos kunstneriske ledelse, gitt seg inn på en ny sti der kompaniets stabilitet konsolideres samtidig som dets plass i det internasjonale danse miljø tas vare på. Gjennom disse årene har Compañía Nacional de Danza bygd opp et solid omdømme og har gitt en rekke forestillinger både i Spania og i flere andre land, som for eksempel Frankrike, Østerrike, Tyskland, Sveits, Cuba, Taiwan, Israel og Russland

NACHO DUATO

Født i Valencia i Spania. Nacho Duato startet sin profesjonelle ballett-trening ved the Rambert School i London og fortsatte ved Maurice Béjarts Mudra School i Brussel. Han kompletterte sin danseutdannelse ved The Alvin Ailey American Dance Centre i New York. I 1980 undertegnet Duato sin første profesjonelle kontrakt med Cullberg Balletten i Stockholm og et år senere tok Jiri Kylián ham med til Nederlands Dans Theater i Holland. I 1988 ble han utnevnt til huskoreograf for Nederlands Dans Theater, rangert sammen med Hans van Manen og Jiri Kylián. For sin innsats som danser ble han tildelt VSCD Gouden Dansprijs for 1987.

Ballettene hans er med i repertoarene til kompanier som Cullberg Balletten, Nederlands Dans Theater, Les Grands Ballets Canadiens, Les Ballets de Monte-Carlo, Deutsche Opera Ballet, Australian Ballet, Pacific Northwest Ballet, Stuttgart Ballet, Ballet Gulbenkian, Introdans, Chicago

Hubbard Street Dance Co., Ballet Grand Theatre du Genève, Musik Theater Essen og den finske operaballetten.

I 1995 mottok han ordenen Chevalier dans l'Ordre des Arts et des Lettres som blir utdelt årlig av den franske ambassaden i Spania. Siden juni 1990 har han, etter invitasjon fra Instituto Nacional de las artes Escénicas y de la Música (avdeling i det spanske kulturdepartement), vært kunstnerisk leder for Compañía Nacional de Danza. Han har til nå laget 15 ballerter for CND.

BRAD FIELDS, lysdesigner / *lighting designer*

Fields ble født i Greensboro, North Carolina, i USA. Han studerte ved North Carolina School of the Arts og har eksamen i lysdesign. Fields har gjort flere lysdesign for kompanier over hele USA inklusive The American Ballet Theater og Martha Graham Dance Company. I de siste tolv årene har han reist omkring hele verden og gjort lysdesign for ballettene til Makarova (La Bayadere, for den australske balletten), Nacho Duato (Without Word, Remanso og Mangfold. Former for stillhet og tomhet), Jelko Yureshas iscenesettelse av Anton Dolin (Variations for Four), Kevin KcKenzie (Transcendental Etudes), Jean-Christophe Maillot (In Volo) og Frederic Franklin (Coppelia). Brad Fields er også lysdesigner for American Ballet Theater Studio Company.

JAFFAR CHALABI, scenograf / *Stage designer*

Jaffar Chalabi, en arkitekt bosatt i Wien, ble født i Bagdad, Irak. Han begynte å studere skulptur og brukskunst i Wien hvor han senere studerte arkitektur og tok sin endelige eksamen. Han utdannet seg videre i Ann Arbor, Michigan, USA. I 1993 etablerte han kontoret Chalabi Associates. Fra 1996 har han undervist ved Wohnbau Cuno Brullmann Institute og ved det polytekniske universitetet i Wien.

* * *

MULTIPLICITY – *Forms of Silence and Emptiness is a collaborative effort involving Weimar – European City of Culture 1999 – and Compañía Nacional de Danza. When Nacho Duato was asked to create a ballet related to the city of Weimar, the answer was self-evident: Bach. Inspired by the life and works of the brilliant composer, the ballet is a collage in which the diversity of his music is reflected in constant changes of costume and scenery.*

From an architectural point of view the themes of J S Bach's music can be described through a process of folding. In architecture a fold is a model for theories of metamorphosis and protection (Bekleidung, Gottfried von Semper). Folds are manoeuvrable borders between inside and outside, giving the inside an outside and vice versa. Seen in an abstract way, it is merely the type of bending – concave or convex – that determines what is inside and what is outside. In this changeable condition the fold represents transformation.

Jaffar Chalabi, Stage designer

The appointment of the famous dancer-choreographer Nacho Duato as artistic director of the Compañía Nacional de Danza (CND) in June 1990 was a watershed in the history of the company. Duato's intention is to transform CND into a distinctive ballet company, developing a modern style without neglecting classical guidelines. To do this he seeks to extend the company's repertoire with new choreographic works of high quality, whether created specially for the company or developed elsewhere in the world. He also contributes his own choreography, which has won critical acclaim and many prizes. Seeking a balance between choreography, ballet and lifestyle, Duato considers the rich culture and traditions of Spain to be a constant source of inspiration for his work.

Compañía Nacional de Danza first saw the light of day as Ballet Nacional de España Clásico in 1979, with Victor Ullate as its director. When María de Avila took over the leadership of the national ballet companies in 1983, she systematised the ballet production and made a point of engaging choreographers from outside, as for example George Balanchine and Anthony Tudor. Another was Ray Barra, a dancer-choreographer from North America living in Spain, who after choreographing several pieces held the position of assistant director until 1990. From December 1987 to June

1990 the artistic director of the company was the extraordinary Russian dancer Maya Plisetskaya.

Since 1990 the *Compañía Nacional de Danza*, under the artistic leadership of Nacho Duato, has broken new ground while consolidating the stability of the company and retaining its international position. It has built up a solid reputation and performed not only in Spain but also in Austria, France, Germany, Israel, Russia, Switzerland, Cuba and Taiwan.

Born in Valencia in Spain, Nacho Duato began his professional ballet training at the Rambert School in London and continued at Maurice Béjarts Mudra School in Brussels and later at the Alvin Ailey American Dance Centre in New York. In 1980 he signed his first professional contract with the Cullberg Ballet in Stockholm, and in the following year he went with Jiri Kylián to the Nederlands Dans Theater, where he was appointed resident choreographer in 1988 alongside Hans van Manen and Jiri Kylián. As a dancer he was awarded the VSCD Golden Dance Prize in 1987.

His work is to be found in the repertoires of numerous ballet companies: Cullberg Balletten, Nederlands Dans Theater, Les Grands Ballets Canadiens, Les Ballets de Monte-Carlo, Deutsche Opera Ballet, the Australian Ballet, the Pacific Northwest Ballet, the Stuttgart Ballet, Ballet Gulbenkian, Introdans, the Chicago Hubbard Street Dance Company, Ballet Grand Theatre de Genève, Musik Theater Essen and the Finnish Opera Ballet.

In 1995 Nacho Duato was made Chevalier dans l'Ordre des Arts et des Lettres, a distinction awarded annually by the French Embassy in Spain. He has created fifteen ballets for the *Compañía Nacional de Danza* since being invited to be its artistic director by the Spanish Cultural Department in June 1990.

Brad Fields was born in Greensboro, North Carolina, in the USA, and graduated in lighting design from the North Carolina School of the Arts. He has designed the lighting for numerous companies in the USA, including the American Ballet Theater and the Martha Graham Dance Company. Over the last twelve years he has travelled worldwide creating

lighting designs for many directors of ballet and modern dance, including Makarova (*La Bayadere* for the Australian Ballet), Nacho Duato (*Without Word, Remanso and Multiplicity – Forms of Silence and Emptiness*), Jelko Yuresha's staging of Anton Dolin (*Variations for Four*), Kevin KcKenzie (*Transcendental Etudes*), Jean-Christophe Maillot (*In Volo*) and Frederic Franklin (*Coppelia*). Brad Fields is also the lighting designer of the American Ballet Theater Studio Company.

Jaffar Chalabi, an architect resident in Vienna, was born in Baghdad, Iraq. He started studying sculpture and applied art in Vienna, where he went on to graduate in architecture. After further studies at the University of Michigan, USA, he established the firm Chalabi Associates in 1993, and since 1996 has taught at the Wohnbau Cuno Brullmann Institute and the Polytechnic University in Vienna.

OVERSIKT over Johann Sebastian Bachs musikk brukt i forestillingen (innspilt musikk) /
Recorded music by J S Bach used during the performance:

Mangfold / Multiplicity

Aria da Capo (fra Glenn Gould Edition, Sony)

Der Zufrieden – Gestellte Aeolus, BWV 205
Gott ist Unsre Zuversicht, BWV 197

Cello-suiter / Suites for Violoncello, BWV 1007–1012:
suite nr. 1 i G-dur / Suite No. 1 in G minor, BWV 1007
(Utøver / Cellist: Anner Bylsma)

Musikalisches Opfer: Per Motum Contrarium

Suiter (ouvertyrer) / Suites (*overtures*), BWV 1066, 1069:
Ouverture / Suite nr. 2, h-moll / Overture / Suite No. 2 in
B minor, BWV 1067 (Utøvere / Performers: Sigiswald
Kuijken, La Petite Bande)

Musikalisches Opfer: Violinio in Unisono

Brandenburgiske konserter: Allegro

Sonater for fiolin og cembalo / *Sonatas for Violin and
Harpsichord*: Allegro – Adagio ma non Tanto

Konserter for 3 & 4 cembali / *Concertos for 3 & 4
Harpsichords*: Konsert for fire cembali i a-moll / Concerto
for four Harpsichords in A minor BWV 1065

Fiolinkonserter / *Violin Concertos*: *Konsert for fiolin i g-
moll* / Concerto for Violin in G minor

Solo & Double Violin Concertos: Allegro – Konsert for
to fioliner i d-moll / *Concerto in D minor for two Violins*,
BWV 1043

Konsert / Concerto, BWV 1044, konserter for cembali /
Harpsichord concertos, BWV 1053–1065: Konsert for fire
cembali / *Concerto for four Harpsichords*, BWV 1065

Et utvalg fra / *A selection from* Notenbüchlein für Anna
Magdalena Bach: Menuetter i G-dur og g-moll, BWV
114 & 115 / Minuets in G major & G minor, BWV 114
& 115

Weichet nur betrubte Schatten (Ton Koopman, the
Amsterdam Baroque Orchestra & Choir)

Sonate nr. 5 i f-moll, BWV 1018 / *Sonata No. 5 in F mi-
nor*, BWV 1018 (Glenn Gould)

Former for stillhet og tomhet Forms of Silence and Emptiness

Die Kunst der Fuge: Contrapunctus 3 (Hesperion XX)

Toccata & Fuge: Toccata og Fuge i d-moll / Toccata and
Fuge in D minor, BWV 538

Triosonate i G-dur / Trio Sonata in G major, BWV 530

Korale preludier / *Chorale Preludes*: Mach's Mit Mir,
Gott. Nach Deiner Gut Herzlich Lieb Hab'ich Dich, O
Herr

Seufzer, Tränen (kantate / *Cantata*) (Ton Koopman,
The Amsterdam Baroque Orchestra & Choir)

Aria Da Capo (Glenn Gould)

DE 47. INTERNASJONALE FESTSPILL 1999

P R O G R A M

MANGFOLD

– Former for stillhet og tomhet

GRIEGHALLEN

Onsdag 19. mai kl. 19:30

torsdag 20. mai kl. 19:30

Sponsorer:

Med støtte fra / With the support of:

MINISTERIO DE EDUCACIÓN Y CULTURA
INAEM

FESTSPILLENE I BERGEN